

אירועים

ימי ציון אקדמיים

"טקסט וקונטקסט"

האוניברסיטה הפתוחה אירחה בבית דניאל שני מפגשים של סדנת המחקר "טקסט וקונטקסט" בהשתתפות חוקרים מדיסציפלינות שונות מהאוניברסיטאות בישראל. הסדנה נועדה לעורר שיח פתוח המבוסס על טקסטים בתחומים שונים מימי הביניים ומראשית העת החדשה. מטרת הסדנה לעורר דיאלוג היסטורי-טקסטואלי-תרבותי שאינו כבול לנורמות ה"מקצועיות" של הרצאות סגורות וחתומות המושמעות "אקס קתדרה".

יום ציון עם אורחים מיפן

השנה אירחנו בבית דניאל קבוצה של ארבעה פרופסורים ממרכז CISMOR בקיוטו, מרכז למחקר בין-תחומי של הדתות המונותאיסטיות, שהוקם לא מכבר באוניברסיטת דושיקה היוקרתית בעיר זו. פרופ' עדה כהן, לשעבר מרכזת הוראה בקורסים במקרא באוניברסיטה הפתוחה, המלמדת היום מקרא באוניברסיטת דושיקה, יזמה ותכננה את הביקור בארץ, ואף נלוותה לקבוצה במסעה, שכלל אירוח במוסדות שונים להשכלה גבוהה. ביום העיון הוצגה האו"פ לפני האורחים, תוך הדגשת פעילותה המיוחדת במגזרי אוכלוסייה שונים בארץ ומחוצה לה. לאחר מכן הרצו היסטוריונים מן האו"פ וכן אחד האורחים בנושאים הקרובים לתחומי העניין של המרכז. חוט השני שקישר בין הנושאים השונים היה מפגש דתות ומפגש תרבויות.

"גילוי וכיסוי בלשונות: הטקסטים הסמויים מן העין"

יום עיון פנימי לעורכים ולעובדי ההוצאה לאור, שהמרצים בו היו חוקרים ומומחים בתחומם, הוקדש לסוגיה של מסרים גלויים וסמויים בטקסטים מתחומים שונים: פילוסופיה של הלשון, היסטוריה, פסיכולוגיה, אמנות חזותית (כולל גרפיקה) ומוזיקה.

ימי ציון לסטודנטים בקורסים אקדמיים

השנה קיימו המחלקות האקדמיות 20 ימי עיון פתוחים. כל יום עיון נבנה בידי צוותי ההוראה ונקשר לקורס אחד או יותר. לימי העיון האלה כמה קהלי יעד: סטודנטים, מנחים ולעתים אף

שוחרי תרבות ודעת מקרב כלל הציבור. מאחר שברמת אביב לא היו לאוניברסיטה הפתוחה אולמות גדולים, נערכו השנה מרבית ימי העיון בבית התפוצות ואחד אף נערך במוזיאון ארץ ישראל. בארגון חלק מימי העיון נמשכה המגמה של שיתופי פעולה עם אוניברסיטאות אחרות ועם מוסדות תרבות אחרים. שיתוף זה מעשיר את יום העיון, מעניק יוקרה לשני המוסדות ומגדיל את אפשרות החשיפה לקהלים חדשים.

ימי הציון שנערכו מטעם המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות

- בשם העם: עיונים בדמוקרטיה הקלאסית
- העולם התחתון: פושעים וסוטים בעולם היהודי
- החברה היהודית בימי בית שני
- חורבן - תגובות בספרות העברית על אסונות לאומיים (בשיתוף עם מוסד ביאליק)
- מצרים, האחות הבכירה: המהפכה והיהודים
- נוער, מאבקי דורות ומרי במזרח התיכון

בסדרת ערבי עיון על ספרים חדשים ביהדות ובהגות שכותרתה "תרבות, חברה ומיתוס" (בשיתוף עם אוניברסיטת בראילן, מרכז שלמה מוסייף לחקר הקבלה) נערכו השנה שני ערבי עיון:

- ערב שהוקדש לספרו של יוסף קפלן, **מנצרים חדשים ליהודים חדשים**
- ערב שהוקדש לספרו של אפרים מאיר, **פילוסופים קיומיים יהודים ברבישיח**

בסדרה "היהודי וה'אחר'", בשיתוף עם אוניברסיטת תל-אביב, המרכז לחקר התפוצות ע"ש גולדשטיין-גורן והמרכז למורשת היהדות ע"ש צימבליסטה, נערכו ארבעה ערבי עיון:

- הגדרה עצמית בתפיסת ה"אחר" בעת העתיקה
- דימויים אמנותיים, תרבותיים ותיאולוגיים באירופה בימי הביניים
- בין דחייה לרצוויה מימי ההשכלה הגרמנית עד המאה ה-20
- דימויים היסטוריים ואקטואליים בין יהודים לערבים בעת החדשה.

ההתמחות של חלק מאנשי סגל המחלקה. ביום העיון כונסו בכירי החוקרים ואנשי העשייה בתחום, שבחנו, תיארו והסבירו הן ברמה העיונית מחקרית והן מן הפן המעשי, דרכים להתמודדות יעילה עם אתגרים ומצוקות בתא המשפחתי, לתפקוד במצבי מתח ומשבר, להתאוששות ולהסתגלות למצב החדש. בסיום הערב הועלתה ההצגה "החיך של אלון" המציגה את נקודת מבטה של אם המתמודדת עם לידתו של ילד פגוע.

טקסים

טקס חלוקת התארים לבוגרים

השנה הענקנו לראשונה תואר שני למסיימי התוכנית במחשבה הביולוגית.

הענקת התואר "עמית הכבוד"

מדי שנה בטקס חלוקת התארים מעניקה האוניברסיטה הפתוחה גם תוארי עמית כבוד לאישים בולטים שתרמו בעשייתם האקדמית / המקצועית / הציבורית למדינה בכלל ולאוניברסיטה הפתוחה בפרט. השנה הוענק התואר לשניים: פרופסור מיכאל סלע וגב' גליה מאור.

פרופ' סלע, מומחה בתחום האימונולוגיה ומבכירי המדענים בארץ, נמנה עם הסגל האקדמי של מכון וייצמן והיה מדען אורח במוסדות מחקר יוקרתיים בעולם. הוא מעורב גם בחיי

ימי העיון שנערכו מטעם המחלקה לספרות, לשון ואמנויות

במסגרת הקורס החוויה התיאטרוןית: מבוא לדרמה ולתיאטרון נערכו השנה שלושה ערבי עיון. ההצגות שנבחרו ("האשליה" של פייר קורניי בתיאטרון החאן בירושלים; "יעקבי ולידנטל" של חנוך לוין בתיאטרון הקאמרי; "בשני קולות" של בריאן פריל על פי מחזות של צ'כוב בתיאטרון גשר) מאירות היטב נקודות ונושאים שהקורס עוסק בהם. לפני כל הצגה נערך רבישיח בהשתתפות מומחים מתחום התיאטרון, הבמאי והשחקנים. לאחריו צפה הקהל בהצגה.

ימי העיון שנערכו מטעם המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת

- אקדמיה ופוליטיקה באפריקה
- מגמות בחברה הישראלית
- פוסטקולוניאליזם: אתגר לסוציולוגיה של "הזרם המרכזי"?
- הג'נסייד ברואנדה: עשר שנים אחרי (בשיתוף עם מכון ואן ליר)

יום עיון מטעם המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה

- התמודדות הורים לילדים עם צרכים מיוחדים במאה העשרים ואחת
- יותר מ-500 איש, בהם אנשי אקדמיה, אנשי חינוך ומטפלים, הורים וסטודנטים גדשו את האולם. קיים בציבור צימאון רב למידע בנושאים הנוגעים לאוכלוסיות ייחודיות, שהם נושאי

אירוע חגיגי נערך לציון סיום כהונתו של הלורד מוזר (משמאל) כנגיד האוניברסיטה הפתוחה.

הנשיא היוצא פרופ' אליהו ניסים (מימין), במסיבת הפרידה שנערכה לו, יחד עם הנשיא הנכנס פרופ' גרשון בן-שחר.

האוניברסיטה הפתוחה קיבלה ביולי 2000 זכויות חכירה על כ־42 דונמים מתוך כלל המתחם הנקרא "בית דניאל" ומשתרע על פני 77 דונמים בלבה של זכרון יעקב.

במתחם, המשופע במדשאות רחבות ידיים וחורש טבעי, 4 בניינים שמתקיימת בהם פעילות:

■ **בית דניאל**, שהוא הבית המרכזי. בבניין זה נמצאים המשרדים, המטבח וחדר האוכל, שיכול להכיל כ־70 איש (ואף יותר מכך אם משתמשים גם במרפסת ובדשא). החללים האלה שופצו ברובם על ידי האוניברסיטה הפתוחה. בבניין יש עדיין חללים לא פעילים.

■ **בית הסופרים**. הבניין הזה שופץ מהיסוד על ידי האו"פ. יש בו חדר סמינרים לכ־30 איש, ובו אח המשרה אווירה ייחודית. בבניין 7 חדרי לינה חדשים.

■ **בית רות**. הבית מכיל 7 חדרי לינה פעילים שלא שונו מאז נבנו, ועוד 2 חדרים שאינם בשימוש.

■ **בית ליליאן**. גם הבניין הזה שופץ על ידי האוניברסיטה הפתוחה. יש בו אולם המאכלס כ־100 איש וכיתה לכ־30 איש.

בקצה המתחם נמצאת **אחוזת לנגה**, שאיננה פעילה, לעת עתה. האוניברסיטה, בשיתוף המועצה לשימור אתרים ומשרד החינוך, מבצעת פעולות הצלה למניעת המשך ההתפוררות וההתמוטטות של המבנה, עד שיימצא המימון הדרוש לשימור ושחזור האחוזת. לגיוס המשאבים הנדרשים לצורך זה פועלת האוניברסיטה הן לחוד והן בשיתוף פעולה עם הגופים הרלוונטיים.

התרבות והאמנות בארץ ומשמש חבר בגופים מנהלים של מוסדות מוסיקה ומחול. באוניברסיטה הפתוחה בולטת מעורבותו בתוכניות הפיתוח וההוראה שלה והוא חבר בוועדה האקדמית.

גליה מאור, מנכ"ל בנק לאומי, מעורבת בחיי המשק והכלכלה במדינה, מעורה בפעילות ציבורית לטובת הקהילה והחברה ומקדישה מזמנה וממרצה כחברה בוועדת הכספים של מועצת האוניברסיטה.

בית דניאל

האוניברסיטה הפתוחה מקיימת בבית דניאל קורסים חוץ־אקדמיים לקהל הרחב בנושאים מגוונים: מוסיקה, פילוסופיה, תרבויות, תקשורת בין־אישית, חכמת הקבלה, בריאות, כתיבה ספרותית, צילום ועוד. הקורסים מועברים על־ידי טובי המרצים מהאקדמיה ומתחומים המקצועיים השונים.

כמוכן נערכות בבית דניאל פעילויות הדרכה, למידה והעשרה של האוניברסיטה הפתוחה ושל מוסדות וארגונים אחרים ובכללן: סדנאות נגינה, סדנאות שירה, סדנאות ציור, מופעי שירה ונגינה, ימי עיון, השתלמויות, סדנאות למידה והכשרה, כנסים וקונצרטים.

חלק מן הפעילויות המתקיימות במקום הן יומיות ואילו אחרות ממושכות יותר וכוללות לינה בחדרי האירוח של בית דניאל.

